

VERSLAG GOAB-KRING NOORD-NEDERLAND

Dit is het verslag van de regionale kenniskring Noord-Nederland over GOAB, die online plaatsvond op 29 maart 2022 van 09.00 – 11.00.

AGENDA

1. Welkom
2. Nieuws GOAB en NPO
3. Samenwerken aan de kwaliteit van ve
4. Evaluatie en afronding

WELKOM

Bij deze kring zijn zowel gemeenten als ve-aanbieders digitaal aangesproken. Ongeveer 25 gemeenten en 5 ve-aanbieders namen deel. Deze gezamenlijke bijeenkomst is onderdeel van het landelijke ondersteuningstraject voor gemeenten en aanbieders, dat wordt uitgevoerd door Oberon, Sardes, CED-groep en de brancheorganisaties (maatschappelijke) kinderopvang en Sociaal Werk Nederland. Naast bijeenkomsten specifiek voor gemeenten of aanbieders dus nu ook een keer gezamenlijk om uit te wisselen, juist vanwege de gezamenlijke opdracht om (vanuit eigen verantwoordelijkheden) te werken aan onderwijskansen.

De uitvoerende partijen zijn vraagbaak voor gemeenten en aanbieders. Veel antwoorden en informatie zijn ook te vinden via de vernieuwde website www.goab.eu

Via een speeddate ontmoeten de aanwezigen elkaar en delen de eerste informatie aan de hand van de vraag: 'Wat staat er boven aan je ve-verlanglijstje?'

NIEUWS GOAB EN NPO

GOAB

- Laatste GOAB jaar periode 2019-2022
 - Max 50% van 2022 budget mag meenemen naar volgend jaar als GOAB reserve.
 - Lukt het in corona-periode om circa 85%-90% budget 2019-2022 op te maken?
 - Ja, dit lukt de meeste gemeenten. Voorbeelden van extra inzet zijn bijvoorbeeld scholing, doorgaande lijn stimuleren, tijdelijk extra pedagogisch medewerker op zwaardere groepen (> 50% ve), impuls of scan ouderbetrokkenheid, extra tutoring, extra ondersteuning, extra ondersteuning zorgkinderen etc.
- *In de chat de volgende tips:*
 - *in Hardenberg willen we kijken naar extra training/scholing bij ondersteuning NT2 kinderen in de voorschool*
 - *tijdelijk uitbreiden uren pm'ers (die willen of kunnen), wij financieren zelf samen digiTAAL voor ouders en kinderen (zowel vve als groep 1 en 2 basisschool. NPO-activiteiten voor scholen ook aanbieden aan vve-aanbieders (zij krijgen geen NPO-budget). dit kan ook uit de OAB-middelen worden betaald*

-
- Evaluatie GOAB periode 2019-2022, zie o.a. [webinar](#)
- Eventueel nieuw GOAB-plan vanaf 2023, zie [format](#). Een plan is niet wettelijk verplicht, maar geeft een basis voor het uitvoeren van de gemeentelijke wettelijke taken.
- Implementatieonderzoek 960 uur en pbm'er
 - Meting 2 (over financiën) is [openbaar](#). Hieruit blijkt dat gemeenten gemiddeld 66% van hun GOAB-middelen besteden aan ve; de rest aan o.a. schakelklassen, verlengde schooldag, zomerscholen e.d. Uit het onderzoek onder aanbieders blijkt dat ongeveer 66% van de kostprijs wordt opgebouwd uit personeelskosten. Dit is in lijn met andere landelijke onderzoeken. Wel blijkt dat veel aanbieders (70%) de opbouw van de kostprijs niet/weinig inzichtelijk hebben. *Vraag: Komen de verschillen in hoogte van het bedrag door de opbouw van het bedrag? Ja, de hoogte van het GOAB budget is afhankelijk van een aantal factoren, bv opleidingsfactoren. Soms komt er dus een wat hoger / lager budget uit. Dit zit binnen de CBS regeling.*
 - Meting 3 (over pbm'er in de ve) verschijnt dit voorjaar.
- In de herhaling: de urennorm pbm'er in de ve gebaseerd op aantal kinderen teldatum 1-1-2022 (10uur per ve-kind). We weten dat er sprake is van fluctuatie in aantallen kinderen (hoger/lager) bij de aanvraag tov 1 januari. Advies om hierover in overleg te treden met de gemeente als aanbieder. De 10 uur is de landelijke norm, en een minimum.
 - Er is gevraagd of er meer zicht is op een nieuwe richtlijn rondom de uurprijs voor de pbm'er in de ve. Er is geen landelijke richtlijn. Bij de opstart is een indicatie gegeven, gebaseerd op de te verwachten salarisschaal voor deze functie. Er zijn verschillen tussen gemeenten die wel of juist niet ook kosten voor overhead (management, coördinatie etc) meenemen in de uurprijs of enkel de werkgeverslasten (salaris+) vergoeden.
 - *Vanuit de Chat:*
 - *tijdelijk uitbreiden uren pm'ers (die willen of kunnen), wij financieren zelf samen digiTAAL voor ouders en kinderen (zowel vve als groep 1 en 2 basisschool. NPO-activiteiten voor scholen ook aanbieden aan vve-aanbieders (zij krijgen geen NPO-budget). dit kan ook uit de OAB-middelen worden betaald*
 - *Wij hebben het forfaitaire bedrag voor de pbm'er vrij ruim vastgesteld zodat een instelling niet direct in de problemen komt als er wat meer kinderen instromen*
- Licentie Peuterplein en Kleuterplein is vervallen; Kaleidoscoop bouwt af, licentie komt dus ook te vervallen (in 2025). Dit betekent dat aanbieders (en scholen in geval van Kleuterplein) medewerkers hier niet meer in kunnen laten trainen. Op den duur moet een ander programma gekozen worden (het moment is afhankelijk van het moment waarop pm'ers gehercertificeerd moeten worden, zo'n certificaat is 3 jaar geldig). Daarnaast kan het zijn dat gemeenten in de subsidievoorwaarden hebben opgenomen dat een programma moet zijn opgenomen in de Databank Effectieve Jeugdinterventies. Deze programma's zijn dat niet meer. Gebruik je ze, dan zou je dus mogelijk niet in aanmerking komen voor subsidie. Gemeenten en aanbieders waar dit speelt kunnen hierover met elkaar in gesprek gaan. *Vraag: Lijkt het een trend te worden? Haken andere ook af? Daar lijkt het niet op, kunnen dit niet definitief voorspellen.*
Vraag: Het aantal erkende programma's is niet zo groot. We hebben een IKC dat werkt met een programma dat al lang in het erkenningstraject zit. Hier is wel zorg over. De reden hiervoor is dat het te weinig aangepast is van onderwijs naar peuteropvang (Onderbouwd). Vooral bij locaties peuteropvang in onderwijssetting zit wordt gezocht naar een programma dat past bij de visie van de locatie, deze zijn zeer beperkt.

Wettelijk is het geen eis dat het een programma moet zijn dat in de databank van het NJI hoeft te zijn. Beredeneerd aanbod wel. Veel gemeenten nemen dit mee in hun subsidieverordening, maar is dus niet wettelijk verplicht.

Er is een Vier VVE traject ontwikkeld waar veel grote programma's bij aangesloten zijn (<https://www.viervve.nl>). Hier zitten grote programma's in, zoals Piramide, Uk&Puk. Dit zou een mooie vervanging kunnen zijn.

NPO

- Bestedingstermijn NPO middelen verlengd tot 31 juli 2025
 - Geen aanpassing in middelen voor gemeenten. Het geld wordt uitgekeerd tot 31 juli 2023 (zoals in de beschikking is benoemd). Je mag het uitgeven tot 2025, maar dat hoeft niet. Er volgt nog een formeel bericht naar gemeenten vanuit OCW.
 - Verdeling voor scholen wel aangepast: o.a. meer voor vo-leerlingen. Ook mogen scholen het geld over een langere periode besteden, net als gemeenten.
- NPO 2de voortgangsrapportage in april. Dit zal vooral ingaan op welbevinden van leerlingen.

Overig

- Nieuw kabinet en GOAB
 - Inzet op hoger bereik VE. Hier is nog weinig over bekend. De minister gaat dit verder uitwerken.
 - Inzet op Rijke schooldag vooral voor kinderen in kwetsbare wijken en buurten. Het nieuwe kabinet wil verder investeren in een rijke schooldag, als onderdeel van een brede aanpak van bestrijding van armoede in kwetsbare wijken door gemeenten, waarbij scholen zelf bepalen wat zij nodig achten om de kansenongelijkheid te verkleinen. Te denken valt aan begeleiding bij huiswerk, sport en cultuur in samenwerking met plaatselijke verenigingen en bibliotheken. Te beginnen bij de scholen waar de nood het hoogst is. Ambtenaren vanuit OCW werken dit nu concreet uit en kijken naar goede voorbeelden in het land.
 - Op termijn afschaffen inkomensafhankelijke kinderopvangtoeslag. Idee is dat alle ouders met recht op kinderopvangtoeslag op termijn een vaste ouderbijdrage gaan betalen van 5% tot aan een maximum uurtarief zoals gesteld door het Rijk. Dit heeft gevolgen voor de vraag, de kosten voor met name lage inkomens (betalen nu 4%) en de financiering van het aanbod voor ouders zonder recht op kinderopvangtoeslag. Daarnaast wordt de kinderopvangtoeslag straks direct uitgekeerd aan kinderopvanginstellingen, zodat ouders niet meer 'verdwalen in de ingewikkelde regelingen of te maken krijgen met hoge terugvorderingen'. In de gesprekken hierover speelt ook het personeelstekort in de kinderopvangbranche een rol. Vragen of opmerkingen hierover kun je delen met de brancheorganisaties en VNG
- Oekraïne
 - Veel onduidelijk nog. Komt in volgende kring terug
 - **LOWAN**: informatie voor scholen.
 - VNG forum: informatie/uitwisseling voor gemeenten
 - Sites van **BK** en **BMK** voor aanbieders ve/kdv/bsv.
 - Als er voorbeelden zijn van peutergroepen waar Oekraïense kinderen worden opgevangen, kun je dit doorgeven. Deze worden via deze sites ook gedeeld.
 - Of de kinderen vallen onder ve, is mede afhankelijk van de doelgroepdefinitie van jouw gemeente.
 - Omdat in Oekraïense kinderen pas met 5 jaar naar school gaan, ontvangen aanbieders ook aanvragen van kinderen die al 4 zijn. De brancheorganisaties gaan hierover in overleg met GGD-GHOR. Gemeenten kunnen een uitzondering maken op hun subsidieregels (als

daar een leeftijd in is genoemd voor peuteropvang) om ook deze kinderen binnen de subsidie peuteropvang mee te nemen; er is ook recht op kinderopvangtoeslag voor kinderdagopvang voor kinderen tussen 4 en 5. Oberon heeft 23 maart VNG ingeseind het vraagstuk 4 jarigen mee te nemen in de landelijke overleggen.

- Voorbeeld [Taalklas](#) Nieuw-Lekkerland, waar nu Oekraïense leraren de leerlingen lesgeven.
- Er liggen drie scenario's op tafel (VNG), op korte termijn keus met uitwerking en regelgeving met financieringsmogelijkheden:

1. Regel het via de reguliere scholen
2. Schakelklassen / Nieuwkomersklassen
3. Tijdige voorzieningenstructuur buiten het onderwijs om

Vraag: Wordt er een keuze gemaakt of kun je als gemeente kiezen voor een combinatie?

Rijk geeft aan waar de voorkeur ligt, maar kan ook zijn dat je als gemeente hier over kunt beslissen. Derde variant lijkt voorkeur te hebben, maar dat is nog niet definitief.

Vraag: Als gemeente bepaal je de doelgroep voor VVE en bepaal je dus als gemeente dat je deze leerlingen toelaat tot de VVE? Ja, let op het richtlijnen met betrekking tot de leeftijd waarop leerlingen naar het onderwijs gaan.

Vraag: Mooie varianten, maar wij verzorgen al opvang. Er is nog een categorie: thuisonderwijs via aanbod vanuit Oekraïne. Overleg met schoolbesturen gehad en zelf scenario's uitgewerkt. Aantal kinderen wil wel naar school en gekozen voor keus op nabijheid van de school. Iedere twee weken bekijken we of dit aangepast moet worden. Daarnaast de Taalklas: in een plattelandsregio bedient deze soms 7-8 gemeenten, dat is niet realiseerbaar. We volgen de richtlijnen, maar volgen eigen koers in goed overleg met het onderwijs.

SAMENWERKEN AAN DE KWALITEIT VAN VE

We zien dat er veel ontwikkelingen zijn die van invloed zijn op de kwaliteit van ve. Bijvoorbeeld:

- Coronaeffecten: wisselende personele bezetting door uitval pm'ers door corona, discontinuïteit in beschikbaarheid (sluiting) en/of aanwezigheid in ve (door corona/gezondheidsklachten binnen gezin), vertragingen in nieuwe instroom door achterstanden bij indicering
- Personeelstekort binnen de kinderopvang, zorg, onderwijs etc; onvoldoende ve-gekwalificeerd personeel beschikbaar, geen ruimte om het ve-aanbod uit te breiden, wellicht zelfs inkrimping van het ve-aanbod
- Mogelijke groei in vraag door aanpassingen kinderopvangtoeslag
- Mogelijke wijzigingen in toezicht (samenwerking Inspectie en GGD) mede naar aanleiding van het rapport van [AEF](#).

De gemeenten en ve-aanbieders in deze kring geven aan dat vooral het personeelstekort en lage ouderbetrokkenheid van invloed zijn op de kwaliteit van ve. De ouderbetrokkenheid is zeker ook door corona beïnvloed. Daarnaast merken de aanwezigen op dat de vraag is toegenomen, de vraag vanuit en op de groepen zwaarder is.

In groepjes hebben gemeenten en aanbieders vervolgens met elkaar uitgewisseld op welke wijze blijvend samengewerkt kan worden aan de kwaliteit van ve. Hieruit kwamen onder andere de volgende tips of opmerkingen:

- In een gemeente is een 'anjager kwaliteit' ingezet, die op de ve-locaties ondersteunt in kwaliteitsontwikkeling

- In een gemeente wordt huisbezoek gefaciliteerd in de subsidieregeling. Bij mogelijke bezwaren tegen huisbezoek kan dit ook ingezet worden voor een expliciet kennismakingsgesprek met de ouders, los van de intake bij plaatsing.
- In een gemeente is bovenop de pedagogisch beleidsmedewerker een pedagogisch coach ingezet om de kwaliteit van VE te versterken.
- Een VE-aanbieder heeft ingericht dat medewerkers aan ouders gaan voordoen hoe zij kunnen voorlezen/een rijk taalaanbod kunnen versterken.
- Er is bij een gemeente een zorgcoördinator aangesteld vanuit de GGD om de pm'ers te ondersteunen en te zorgen voor de juiste plek voor het kind.
- Een gemeente heeft iedere VE-aanbieder een eigen budget meegegeven voor kwaliteit en die worden nu verschillend ingezet, zoals 3^e pm'er of 3 weken peuterzomerschool.
- Ouderbetrokkenheid wordt gestimuleerd via aanpak laaggeletterdheid. Ook trainingen aan leerkrachten en pm'ers om niet-taalvaardige ouders te signaleren.
- Ouderbetrokkenheid was altijd al lastig, nu door corona even helemaal stilgelegd. Maar vraagt straks weer blijvende aandacht. Inzetten van 've thuis'.
- Door personeelstekort staat kwaliteit VE ook in regio Noord onder druk.

Vanuit de chat:

Wanneer krijgen wij te horen wat de budgetten voor 2023 zijn?

De middelen voor de nieuwe periode 2023 – 2026 is nog onbekend. Ga er vanuit dat er geen grote vernieuwingen zullen komen en dat daardoor het budget ook niet rigoreus anders wordt. Wel wordt het bedrag herijkt, maar geen nieuw herverdelingsstelsel.

Evaluatie:

Veel bruikbare informatie. In kleine groepjes uitwisselen was waardevol. Een 8

Nuttige bijeenkomst, bruikbare informatie. cijfer 8

Bruikbare informatie vooral de uitwisseling had van mij nog meer gemogen

Bedankt voor vandaag! Het was weer heel leerzaam en fijne interactie in de kleine groepen. 8

Dank. Goed om weer centraal informatie te delen en te krijgen. Qua onderwerpen denk ik dat wat expliciete tijd voor opvang Oekraïners in onderwijs en kov nodig is. Verder blijf ik graag dit soort top down informatie over kwaliteit van VVE-beleid krijgen en delen in chatrooms is informatief. Cijfer 7. Graag tot ziens

Hartelijk dank voor de uitnodiging als VE aanbieder. Ik schuif graag jaarlijks aan. Wat betreft samenwerken aan kwaliteit is een duidelijke gezamenlijke visie en missie een pré. Ik vond het een leerzame bijeenkomst vooral ook om in gesprek te gaan met derden, ga voor 9 bedankt voor de heldere informatie !

SAVE THE DATE

De volgende kenniskring (voor gemeenten) wordt op 28 juni 2022 gehouden van 10 tot 12. We gaan er op dit moment vanuit dat dit fysiek in waarschijnlijk Wolvega zal zijn. Deze kring is dan een uur GOAB en een uur NPO.

Overige bijeenkomsten, webinars e.d. zijn te vinden op www.goab.eu. Verslagen van eerdere bijeenkomsten zijn op de site terug te vinden, net als handreikingen en verdere informatie.

Marco Zuidam vervangt Petra tot en met de zomervakantie, voor vragen etc is hij via mzuidam@oberon.eu bereikbaar.

Mist een collega op onze GOAB-contactlijst of staat er een oud-collega op? Laat het weten via h.gebben@cedgroep.nl